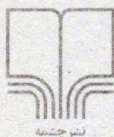

- جهان نو -

ماریو بارگاس یوسا سردسته‌ها

ترجمه‌ی آرش سرکوهی

فهرست

۷	مقدمه
۱۱	سردسته‌ها
۳۹	کرجی
۵۵	برادر کوچک
۷۱	یکشنبه
۹۵	ملاقاتی
۱۰۷	پدربزرگ

مقدمه

ماریو بارگاس یوسا، نویسنده‌ی پرویی و یکی از بزرگ‌ترین نویسندگان معاصر جهان برای خوانندگان ایرانی نامی آشناست و اغلب شاهکارهایش چون *گفت‌وگو در کاتدرال*، *جنگ آخر زمان*، *سوربز و مرگ در آند* به فارسی ترجمه شده‌اند.

مجموعه‌ی حاضر ترجمه‌ی شش داستان کوتاه یوسا است که از زبان اصلی، اسپانیایی، به فارسی ترجمه و با نسخه‌های آلمانی و انگلیسی مقایسه شده است. این مجموعه داستان به زبان اسپانیایی با عنوان *Los Jefes*، به زبان آلمانی با نام *Die Anführer* و به زبان انگلیسی با عنوان *The Cubs and Other Stories* منتشر شده.

این مجموعه داستان، که برای اولین بار به فارسی ترجمه می‌شود، بارها به زبان‌های گوناگون منتشر شده. عبدالله کوثری، مترجم معتبر و برجسته‌ی ایرانی، یکی از داستان‌های این مجموعه را با عنوان «جدال» در مجموعه‌ی *داستان‌های کوتاه امریکای لاتین* از انگلیسی به فارسی ترجمه و منتشر کرده است.

یوسا این شش داستان کوتاه را در سال ۱۹۵۹، در سن بیست و سه‌سالگی، و پیش از خلق نخستین رمان خود، *شهر و سگ‌ها*، نوشت. بسیاری از عناصر این شش داستان از جمله نام قهرمانان و درون‌مایه‌های داستان‌ها و سبک نگارش‌شان در رمان‌های بعدی یوسا به اشکال گوناگون بازآفرینی شده‌اند. به‌عنوان مثال گروه‌بان لیتوما در داستان کوتاه «ملاقاتی» در مجموعه‌ی حاضر در رمان *مرگ در آند* نیز حضور دارد، درون‌مایه و مضمون داستان «سردسته‌ها» با رمان *شهر و سگ‌ها* بسیار مشابه است، شیوه‌ی یوسا در تغییر زمان در یک پاراگراف واحد، که در رمان‌های مرگ در آند، *گفت‌وگو در کاتدرال* و *خانه‌ی سبز* نیز استفاده شده، در دیالوگ داستان کوتاه «کرجی» («جدال») مجموعه‌ی حاضر نیز به‌کار رفته است. دغدغه‌های دائمی یوسا: قدرت، خشونت، دوستی و همبستگی در شش داستان این مجموعه نیز حضوری پررنگ دارند.

ترجمه از زبان دوم در ایران سنتی است رایج، و اغلب مترجمان ایرانی آثار نویسندگان اسپانیایی و آلمانی و حتا گاه عربی‌زبان را از ترجمه‌ی انگلیسی یا فرانسه به فارسی برمی‌گردانند. این روال در امریکا و کشورهای اروپایی ناشناس و شگفتی‌برانگیز است. ترجمه، حتا استادانه‌ترین و بهترین ترجمه‌ها، از متن اصلی دور می‌شود و هنگامی که اثری نه از زبان اصلی، که از زبان دوم و سوم ترجمه می‌شود، ضریب دوری ترجمه از متن اصلی پررنگ‌تر شده و افزایش می‌یابد.

مجموعه‌ی حاضر چنان که گفته شد از زبان اصلی، اسپانیایی، ترجمه و با ترجمه‌های آلمانی و انگلیسی مقایسه شده است. ترجمه‌ی آثار ادبی تا حد بالایی تلاشی است برای بازآفرینی اثر و خلق زبان، لحن و سبک نویسنده در زبان مقصد. کوشیده‌ام تا اصالت متن زیبای اسپانیایی و شیوه‌ها، شگردها و سبک و روال یوسا را تا حد امکان زبان فارسی و در حد بضاعت خود

حفظ کنم. در ترجمه‌ی برخی اصطلاحات و واژه‌ها که معادل فارسی ندارند یا من آن‌ها را نیافتم، از واژه‌ی اصلی اسپانیایی یا از معادلی در فارسی بهره برده‌ام که به معنا و بار واژه‌ی اصلی نزدیک است. این‌گونه موارد را در پاورقی‌ها توضیح داده‌ام. نام مکان‌ها، چون نام کافه‌ها و... را ترجمه نکرده‌ام مگر آن‌که معنای نام چنین مکانی نقشی در داستان ایفا کرده باشد.

چنان که گفته شد یکی از شش داستان این مجموعه را مترجم توانا عبدالله کوثری با عنوان «جدال» از انگلیسی به فارسی برگردانده است. عنوان اصلی این داستان در زبان اسپانیایی *El Desafío* است که در آلمانی به *Die Herausforderung* و در انگلیسی به *The Defiance* ترجمه شده است.

این واژه در هر سه زبان نه یک معنا که معناهای گوناگونی را به ذهن متبادر می‌کند. معادل دقیق این واژه در فارسی وجود ندارد یا من آن را نیافتم. «جدال»، تنها یکی از معانی این واژه است. این واژه علاوه بر جدال و دعوا و مبارزه، به‌معنای چالش درونی و بیرونی و دعوت به مبارزه یا دوئل نیز هست، و چنان که از متن داستان هویداست یوسا تمامی معانی این واژه، به‌ویژه دعوت به مبارزه و دوئل را در نظر داشته است.

عبدالله کوثری این واژه را به یکی از معناهای آن، «جدال»، ترجمه کرده و من برای پرهیز از تقلیل عنوان داستان به یکی از معانی آن عنوان «کرجی» را برایش انتخاب کردم. جز عنوان این داستان که معادل دقیق آن را نیافتم، کوشیده‌ام تا ساختار، زبان، ضرباهنگ، لحن و شگردهای یوسا را به فارسی منتقل کنم.